

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 1/8	

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

**PROGRAMA
DE EDUCAȚIE CONTINUĂ ÎN
MEDICINĂ**

**Denumirea cursului: PROVOCĂRI ÎN DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT ÎN
MEDICINĂ INTERNĂ: ASPECTE CLINICE, IMAGISTICE ȘI
ELECTROCARDIOGRAFICE.**

Tipul cursului: perfecționare tematică

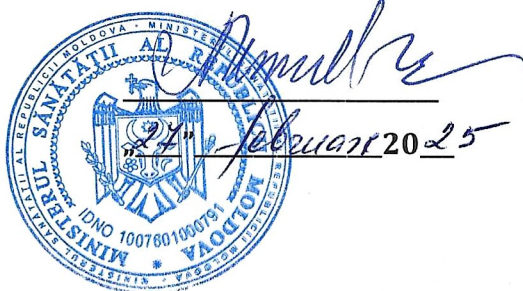
Numărul total de ore: 75 ore

Chișinău 2025

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 2/7	

COORDONAT

**Ministrul Sănătății
al Republicii Moldova**

APROB

**Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar,
membru corespondent al AȘM**

Programa a fost discutată și aprobată la:

ședința Consiliului de Management al Calității
din „12” 02 2025 proces verbal nr. 05

Vicepreședintele Consiliului de Management al Calității,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga

ședința Comisiei științifico-metodice de profil „Medicină internă”
din „09” decembrie 2024 proces verbal nr. 1

Președintele Comisiei științifico-metodice de profil
dr. hab. șt. med., prof. univ., Matcovschi Sergiu

ședința Disciplinei de sinteze clinice
din „08” noiembrie 2024 proces verbal nr. 4

Șef Disciplină,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Matcovschi Sergiu

Programa a fost elaborată de colectivul de autori:

Matcovschi Sergiu, dr. hab. șt. med., prof. univ.;

Caproș Natalia, dr. hab. șt. med., prof. univ.;

Dumitraș Tatiana, dr. șt. med., conf. univ.

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 3/8	

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a cursului:**
„Provocări în diagnostic și tratament în medicina internă: aspecte clinice, imagistice și electrocardiografice” reprezintă un program de educație medicală continuă menit să integreze cunoștințele noi cu cele deja existente în practica clinică a medicului. În cadrul acestui curs, medicii vor parcurge diverse teme din domeniul medicinei interne, conținând informația de ultimă oră referitoare la metode noi de diagnostic clinic, imagistic, electrocardiografic și tratament.
În timpul acestui curs, medicii cursanți vor avea posibilitate să aplice cunoștințele obținute în timpul vizitelor la pacienții spitalizați în diferite secții ale Departamentului Medicină Internă.
- **Misiunea (scopul) cursului în formarea profesională:** actualizarea cunoștințelor medicilor și aprofundarea abilităților de diagnostic clinic și management personalizat al pacienților cu diverse patologii ale organelor interne.
- **Limba de predare a cursului:** limba română.
- **Beneficiarii cursului:** medici de familie, interniști, specialități din profilul internistic, medici terapie intensivă, medici de urgență.

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL CURSULUI

La finele cursului medicul va fi capabil:

- ✓ **la nivel de aplicare:**
 - Să aprecieze obiectiv corectitudinea diagnosticului stabilit, a planului de examinare pentru diagnostic diferențial și a planului de tratament individualizat.
 - Să lucreze mai eficient în echipă, să-și manifeste abilități de team-leader, în special în situații de urgență.
- ✓ **la nivel de integrare:**
 - Să asigure abordarea multidimensională a unui pacient cu comorbidități multiple.

III. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore			
		Prele-geri	Lucrări practice	Semi-nare	Total
1.	Provocări în diagnosticul diferențial al sindromului de condensare pulmonară.	2	4	2	8
2.	Pneumonia comunitară și nosocomială: provocări diagnostice și particularități de tratament în funcție de etiologie, vârstă și comorbidități. Aspecte imagistice și electrocardiografice în pneumonii.	3	2	1	7
3.	Impactul rezistenței microbiene asupra aspectelor clinico-evolutive, imagistice și de tratament al pneumoniilor.	3	2	2	7
4.	Provocări diagnostice și de tratament în pneumopatia diabeticului. Pneumopatia obezului: diagnostic și tratament. Aspecte imagistice, electrocardiografice.	4	2	2	8

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 4/8	

Nr. crt.	Tema	Numărul de ore			
		Prele-geri	Lucrări practice	Semi-nare	Total
5.	Bronhopneumopatia obstructivă cronică: provocări de diagnostic și tratament. Aspecte imagistice, electrocardiografice.	2	3	2	7
6.	Boala arterială coronariană. Aspecte imagistice și electrocardiografice în sindromul coronarian acut și cronic.	4	2	1	7
7.	Diagnosticul și managementul contemporan al pericarditelor. Aspecte imagistice și electrocardiografice în pericardite.	2	3	2	7
8.	Abordări contemporane în pancreatitele cronice. Aspecte imagistice și electrocardiografice.	2	3	2	7
9.	Diagnosticul și managementul contemporan al febrei de etiologie neclară. Efectele adverse ale antiinflamatoarelor nonsteroidiene: aspecte imagistice și electrocardiografice.	2	3	2	7
10.	Abordări contemporane clinico-paraclinice ale sindromului edematos. Aspecte imagistice și electrocardiografice.	2	3	2	7
	Examen:				3
Total:		26	28	18	75

IV. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Nr. d/o	Denumirea temei	Conținutul temei
1.	Provocări în diagnosticul diferențial al sindromului de condensare pulmonară.	Definiția sindromului de condensare pulmonară. Particularitățile examenului obiectiv în sindromul de condensare pulmonară. Particularitățile actuale ale examenului paraclinic de condensare pulmonară. Pneumoniile (pneumonia francă lobară; bronhopneumonia; pneumonia interstițială, atipică). Abcesul pulmonar. Tuberculoza pulmonară. Diagnosticul diferențial al pneumoniei și tuberculozei pulmonare. Tumorile pulmonare primare maligne și benigne. Infiltratul pulmonar. eozinofil: criterii de diagnostic. Infarctul pulmonar și infarct-pneumonia: criterii de diagnostic.
2.	Pneumonia comunitară și nosocomială: provocări diagnostice și particularități de tratament în funcție de etiologie, vârstă și comorbidități. Aspecte imagistice și electrocardiografice în pneumonii.	Definiția, criterii diagnostice și clasificarea pneumoniilor comunitare și nosocomiale. Pneumonia trenantă. Pneumonia recurentă. Particularitățile clinico-evolutive ale pneumoniilor în funcție de vârsta pacienților. Particularitățile clinico-evolutive ale pneumoniilor în funcție de comorbidități. Tratamentul pneumoniilor comunitare și nosocomiale. Particularitățile de tratament ale pneumoniei comunitare în funcție de vârsta pacienților și comorbidități. Particularități radiologice și electrocardiografice în pneumonii.

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 5/8	

3.	Impactul rezistenței microbiene asupra aspectelor clinico-evolutive, imagistice și de tratament al pneumoniilor.	Rezistența microbiană în cadrul pneumoniilor. Mecanismele rezistenței la preparatele antibacteriene a principalelor agenți cauzali ai pneumoniilor. Factorii de risc ai rezistenței microbiene. Particularități clinico-evolutive ale pneumoniilor cauzate de germeni antibiorezistenți. Particularități de tratament al pneumoniilor cauzate de agenți microbieni antibiorezistenți.
4.	Provocări diagnostice și de tratament în pneumopatia diabeticului. Pneumopatia obezului: diagnostic și tratament. Aspecte imagistice, electrocardiografice.	Noțiuni de pneumopatie a diabeticului. Aspectele fiziopatologice ale pneumopatiei diabeticului. Criterii de diagnostic ale pneumopatiei diabeticului. Particularitățile clinico-evolutive ale pneumoniilor la diabetici. Particularități de tratament al pneumoniilor la diabetici. Aspectele fiziopatologice ale pneumopatiei obezului. Noțiuni de hipoventilație alveolară a obezului. Noțiuni de sindrom de apnee în somn al obezului. Aspecte de tratament ale pneumopatiei obezului. Particularități imagistice și electrocardiografice în cadrul pneumopatiei diabeticului și pneumopatiei obezului.
5.	Bronhopneumopatia obstructivă cronică: provocări de diagnostic și tratament. Aspecte imagistice, electrocardiografice.	Definiție. Epidemiologia și impactul socioeconomic. Etiologie. Factorii exogeni. Factorii endogeni. Patogenia. Morfopatologia. Manifestări clinice. Aprecierea dispneei după scala MRC. Fenotipurile actuale bronhopneumopatiei obstructive cronice. Diagnostic funcțional. Clasificarea în funcție de gradul de dereglare a permeabilității bronșice. Modificările sistemice. Diagnosticul diferențial cu astm bronșic. Tratamentul în funcție de stadiul evolutiv. Tratamentul exacerbărilor. Măsuri profilactice.
6.	Boala arterială coronariană. Aspecte imagistice, electrocardiografice în sindromul coronarian acut și cronic.	Actualitatea optimizării managementului în boala arterială coronariană (BAC), prevalența, morbiditatea, mortalitatea. Definiția BAC ca o entitate multifactorială. Concepte de suport în clasificarea BAC, STEMI, non-STEMI. Factorii de risc cardiovascular clasici și recent descriși. Patofiziologia plăcii aterosclerotice: inițierea procesului, placa vulnerabilă, progresia leziunilor, rolul inflamației, calcificările arteriale. Prezentarea clinică a pacienților coronarieni stabili. Sindromul coronarian acut (SCA). Angina pectorală instabilă. Biomarkeri noi de inflamație. Stratificarea pacienților coronarieni critici în funcție de riscul GRACE de evenimente adverse cardiovasculare majore la prezentare în staționar și la distanță. Evoluția testării biomarkerilor pentru personalizarea pacienților coronarieni stabili și critici, diabetici și nonădiabetici. Relevanța descoperirilor genetice pentru prevenirea și tratamentul bolilor cardiovasculare. Actualități în polimorfismul genelor candidate implicate în patogenia cardiopatiei ischemice. Abordările tradiționale și individualizate în tratamentul pacienților coronarieni. Tratamentul vasodilatator, antilipidic și dubla terapie antiplachetară: determinante clinice, de laborator și genetice. Tratamentul complicațiilor în SCA: dereglărilor de ritm, șocului cardiogen și edemului pulmonar cardiogen. Elemente de imagistică prin ecocardiografie, angiocoronarografie, tomografie coerentă optică și ultrasunet intravascular molecular a sistemului cardiovascular. Integrarea datelor clinice, genomice, moleculare, în predicția BAC. Strategia de prevenție a BAC.
7.	Diagnosticul și managementul	Definiția și clasificarea pericarditelor. Epidemiologia. Biomarkerii pericarditelor. Modificări imagistice și electrocardiografice în

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 6/8	

	contemporan al pericarditelor. Aspecte imagistice și electrocardiografice în pericardite.	pericardite. Criterii diagnostice și managementul pericarditelor.
8.	Abordări contemporane în pancreatitele cronice. Aspecte imagistice și electrocardiografice în pancreatitele cronice.	Definiția pancreatitei cronice. Epidemiologia. Etiologia pancreatitelor: factorii endogeni și exogeni. Particularitățile clinico-paraclinice. imagistice, electrocardiografice în funcție de gradul severității și etiologia pancreatitei cronice. Algoritmul de diagnostic. Managementul în dependență de stadiul de evoluție.
9.	Diagnosticul și managementul contemporan al febrei de etiologie neclară. Efectele adverse ale antiinflamatoarelor nonsteroidiene: aspecte imagistice și electrocardiografice.	Definiție. Etiologie. Patogenie. Clasificare. Manifestările clinice asociate febrei. Abordarea diagnostică a pacientului cu febră de origine nedeterminată. Program de investigare. Boli ce evoluează cu febra (ereditare, infecții, autoimune, neoplazii, endocrinopatii, boli ale sistemului nervos central, febra clasică la bătrâni, febra nosocomială). Tratament. Aspecte imagistice și electrocardiografice ale reacțiilor adverse cauzate de tratament cu antiinflamatoare nonsteroidiene.
10.	Abordări contemporane clinico-paraclinice ale sindromului edematos. Aspecte imagistice și electrocardiografice.	Etiologia și mecanismele patogenetice principale ale sindromului edematos. Manifestările clinice ale edemelor în: insuficiența cardiacă, ciroza hepatică, sindromul nefritic, sindromul nefrotic, hipotireoza, insuficiența venoasă, limfedemul, angioedemul, edemul indus de medicamente. Particularități de diagnostic imagistic al sindromului edematos. Principii generale de tratament al sindromului edematos. Modificări ale electrocardiogramei cauzate de diuretice și diselectrolitemii.

V. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

✓ Metode de predare și învățare utilizate

Prelegeri, lecții practice bazate pe cazuri clinice, seminare, participarea la conferințele clinice și clinico-morfopatologice ale spitalului.

✓ Metode de evaluare:

• Curentă

Prezentare de cazuri clinice

• Finală

Examen (interviu oral). Aprecierea cunoștințelor se va face cu note până la 10. Nota minimă de promovare este nota 7.

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 7/8	

VI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Diagnosticul Diferențial în Medicina Internă (sub redacția S.Matcovschi, S.Eremciuc). Chișinău: Tipografia "Print Caro", 2023, 483 p. ISBN 978-9975-175-13-5.
2. Protocolul Clinic Național „Pneumonia comunitară la adult”, Chișinău, 2020.
3. Protocolul Clinic Național „Bronhopneumopatia cronică obstructivă”, Chișinău, 2020.
4. Protocolul Clinic Național „Sindromul coronarian acut și infarctul miocardic acut”, Chișinău, 2020.

B. Suplimentară:

1. Caproș N. Concepte de suport în boala arterială coronariană și pandemia COVID-19. In: Revista de Științe ale Sănătății din Moldova. 2020, nr. 3 (25), pp. 119-127. ISSN 2345-1467.
2. Fetco-Mereuță D., Biniuc D., Dumitraș T., Talmaci C. Afecțiunile pulmonare în obezitate: Recomandare metodică. Chișinău: Tipografia "Print-Caro", 2023. 76 p. ISBN 978-9975-175-01-2.
3. Eremciuc S., Matcovschi S., Țerna E., Calancea V. Bronhopneumopatia obstructivă cronică (Diagnostic și tratament). Recomandare metodică. - Chișinău: S. n., 2022 (Tipogr. "Bons Offices"). – 58 p. ISBN 978-9975-87-974-3.
4. Groppa L., Popa S., Rotaru L., Agachi S., et al. Reumatologie și Nefrologie. Chișinău, 2018, 463 p.
5. Dumitraș T., Fetco-Mereuță D., Cașcaval V., Grib L., Bivol E., Romaniuc D., Chihai V. Measurement of Arterial Blood Gases in Elderly Patients with COVID-19 Pneumonia and Chronic Obstructive Pulmonary Disease. In: IFMBE Proceedings: Nanotechnologies and Biomedical Engineering, Ed. 6, 20-23 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: Springer Science and Business Media Deutschland GmbH, 2023, Ediția 6, p. 83. ISBN 978-9975-72-773-0..
6. Sîrbu I., Matcovschi S. Clinical and paraclinical manifestations in patients suspected of being infected with COVID-19. Moldovan Medical Journal, 2021, nr. 4(64), pp. 62-65.
7. Ranga D., Caproș N., Cealan A., Sîrbu I., Talmaci C., Matcovschi S. Diagnosing Pulmonary Embolism with Computed Tomography Pulmonary Angiography. In: IFMBE Proceedings: . 6th International Conference on Nanotechnologies and Biomedical Engineering , Ed. 6, 20-23 septembrie 2023, Chișinău. Chișinău: Springer Science and Business Media Deutschland GmbH, 2024, Ediția 6, Vol.92, pp. 333-342. ISBN 978-303142781-7. ISSN 16800737.
8. Adler Y., Charron P., Imazio M., et al., ESC Scientific Document Group. 2015 ESC Guidelines for the diagnosis and management of pericardial diseases: The Task Force for the Diagnosis and Management of Pericardial Diseases of the European Society of Cardiology (ESC). Endorsed by: The European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS), European Heart Journal, 2015, Volume 36, Issue 42, pp. 2921–2964, <https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehv318>
9. Global initiative for Chronic Obstructive Lung Disease. Global strategy for the diagnosis management, and prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. (2024 Report). 218 p. <https://goldcopd.org/2024-gold-report/>

	PEC 8.5.1 PROGRAMA DE EDUCAȚIE CONTINUĂ	Redacția:	10
		Data:	10.04.2024
		Pag. 8/8	

10. Hines O. J., Pandol S. J. Management of chronic pancreatitis. BMJ 2024; 384 :e070920
doi:10.1136/bmj-2023-070920.